

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ
ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA
ANTREPRENORIATULUI

Adresa: str. Albișoara 38, et. 7, Chișinău, Republica Moldova

Tel.: (+373 22) 22-57-99 E-mail: info@oda.md

FONDUL PENTRU ANTREPRENORIAT ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ A MOLDOVEI (FACEM)

PRODUS DE FINANȚARE „FACEM IMPACT”

Mai 2025

Public

Fișa documentului

Numărul versiunii	Persoana responsabilă, funcția	Comentarii generale privind aprobarea versiunii	Data aprobării versiunii
Versiunea 1.0		Aprobat de Consiliul IP ODA (procesul – verbal nr. 5)	29.06.2025

CONȚINUT

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE ȘI DEFINIȚII	4
1. Obiectivul principal al Produsului de finanțare	4
2. Obiective specifice ale produsului de finanțare	4
3. Definiții	5
4. Destinația finanțărilor	6
5. Tipul instrumentului de finanțare	7
6. Valoarea totală a finanțărilor în cadrul produsului de finanțare (bugetul total).....	7
7. Perioada de acordare a finanțărilor	7
8. Entități Financiare Partenere (EFP)	7
CAPITOLUL II. CONDIȚII ȘI CRITERII PENTRU SOLICITANTUL/BENEFICIARUL PRODUSULUI DE FINANȚARE.....	8
9. Criterii de eligibilitate generale.....	8
10. Criterii de eligibilitate specifice.....	8
11. Criterii de eligibilitate a proiectului investițional.....	9
12. Cheltuieli eligibile	9
13. Cheltuieli neeligibile	11
14. Limitele finanțărilor și valoarea monetară	12
15. Contribuția proprie	12
16. Termen de finanțare	12
17. Condițiile de debursare	12
18. Perioada de grație și condițiile de rambursare a finanțării	13
19. Rata dobânzii	13
20. Comisioane și plăți aferente finanțării	13
21. Dobânda de întârziere, penalități sau alte plăți de întârziere	13
22. Formele de asigurare a rambursării finanțărilor	13
CAPITOLUL III. CONDIȚII ȘI CRITERII PENTRU EFP.....	13
23. Criterii de eligibilitate generale pentru bancă:.....	13
24. Criterii de evaluare și limite de risc	14
25. Termen de finanțare	14
26. Limitele finanțărilor și valoarea monetară	14
27. Costurile pentru resursele atrase de la IP ODA	15
28. Comisioane și plăți aferente finanțării	15
29. Condiții de debursare către EFP.....	15
30. Rambursarea finanțării	16
31. Metoda și frecvența rambursării dobânzii pentru resursele atrase de EFP	17
32. Formele de asigurare a rambursării finanțărilor de către IFP	17

CAPITOLUL IV. GRANT	17
CAPITOLUL V. ASISTENȚĂ TEHNICĂ ȘI COMPENSAREA DE DOBÂNDĂ	17
34. Asistență tehnică pentru EFP	17
35. Compensarea de dobândă pentru beneficiar	17
CAPITOLUL VI. DISPOZIȚII PRIVIND MANAGEMENTUL DE MEDIU ȘI SOCIAL.....	18
36. Aranjamente de implementare.....	18
37. Dispoziții finale	21
ANEXĂ la Produsul de finanțare "FACEM IMPACT"	22

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE ȘI DEFINIȚII

Proiectul de Cooperare Financiară finanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (BMZ) intitulat „Facilitatea de Dezvoltare a IMM-urilor din Moldova” (nr.: 202367902 și 202370260) își propune să sprijine Republica Moldova în atingerea obiectivelor sale politice și a proceselor de transformare economică, în special în alinierea la standardele Uniunii Europene (UE). Destinatarii sunt Republica Moldova, reprezentată de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării din Moldova (MDED). Proiectul este gestionat de KfW Development Bank și implementat de Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA).

Proiectul vizează promovarea sectorului privat și îmbunătățirea accesului la finanțare pentru microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii (IMM), care este o prioritate cheie pentru Moldova. Proiectul se concentrează pe acordarea de sprijin financiar și consultativ Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică în Moldova (FACEM), gestionat de ODA, care își propune să faciliteze accesul la finanțare pentru IMM-uri. FACEM oferă lichidități pe termen lung instituțiilor financiare pentru a acorda credite IMM-urilor subdeservite, completând produsele existente ale ODA, cum ar fi granturi și garanții.

Produsul de finanțare „FACEM IMPACT” (Produs, Produs de finanțare) a fost dezvoltat în cadrul „Facilității pentru Dezvoltarea IMM-urilor din Moldova” ca mecanism de creditare a IMM-lor prin intermediul Entităților Financiare Partenere (EFP) în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 94/2023).

Bugetul inițial total pentru implementarea mecanismului de refinanțare este de 10 milioane EUR.

Finanțarea în cadrul Produsului „FACEM IMPACT” constituie o schemă de ajutor de minimis și cade sub incidența prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și ale Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 06/2024, ținând cont de prevederile stabilite la pct. 3 din Regulamentul precitat.

1. Obiectivul principal al Produsului de finanțare

Obiectivul principal al Produsului de finanțare este facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare pentru investiții, prin oferirea de credite investiționale pe termen lung la rată fixă, în condiții accesibile și favorabile, cu un accent special pe activități cu valoare adăugată.

2. Obiective specifice ale produsului de finanțare

Obiectivele specifice ale Produsului de finanțare sunt:

- a) Îmbunătățirea accesului la finanțarea investițiilor de către IMM-urile din Moldova în termeni și condiții accesibile;
- b) Creșterea competitivității IMM-urilor din Moldova prin stimularea investițiilor în sectoare/activități cu valoare adăugată;
- c) Sprijinirea creării de noi locuri de muncă;
- d) Promovarea unei creșteri economice incluzive, cu accent pe întreprinderile deținute și/sau conduse de femei.

Prin Produsul de finanțare, băncile participante vor putea să finanțeze creditele investiționale pentru IMM-uri, în timp ce IMM-urile vor avea acces la credite investiționale pe termen lung, cu rată fixă, în condiții favorabile, permițându-le să efectueze investiții cu potențial semnificativ pentru crearea locurilor de muncă. Această inițiativă sprijină IMM-urile în calitatea lor de contribuitori importanți

la dezvoltarea economică a Moldovei și oferă o platformă durabilă pentru promovarea oportunităților economice incluzive, în special pentru întreprinderile conduse de femei și pentru consolidarea ecosistemului financiar mai larg.

Pentru a asigura atingerea obiectivelor cheie, precum și pentru a asigura cuantificarea impactului implementării Produsului de finanțare, *se stabilesc următorii indicatori specifici de performanță*:

- (1) **Indicatori de performanță cantitativă**, înregistrați în termen de 24 de luni de la lansarea produsului (către 30.06.2027):
 - a) cel puțin 100 de credite investiționale acordate IMM-urilor;
 - b) valoarea totală a investițiilor realizate de Beneficiari - circa 220 milioane lei;
 - c) facilitează crearea a cel puțin 200 de locuri de muncă.
- (2) **Indicator de performanță financiară**, înregistrat în termen de 24 de luni de la lansarea produsului (către 30.06.2027):
 - a) Calitatea creditelor IMM-urilor acordate din mijloacele financiare ale ODA/FACEM este satisfăcătoare, și anume ponderea creditelor restante mai mare de 90 de zile este de maxim 10%.
- (3) **Indicator de performanță privind aspectele sociale și de gen**, înregistrat în termen de 24 de luni de la lansarea produsului (către 30.06.2027):
 - a) Cel puțin 20% din credite investiționale acordate din mijloacele financiare ale ODA/FACEM vor fi destinate IMM-urilor deținute și/sau conduse de femei.

3. Definiții

În sensul prezentului produs se utilizează următoarele definiții:

- (1) **Entitate Financiară Parteneră (EFP)** - bancă licențiată de Banca Națională a Moldovei, care a semnat un contract de colaborare cu ODA;
- (2) **FACEM**- Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei, modul de organizare și funcționare a căruia este stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 94/2023;
- (3) **Resurse ale Guvernului Germaniei (prin KfW)** – se referă la sprijinul financiar în euro, în formă de grant, pe care FACEM l-a obținut în baza schimbului de note din 21 februarie 2024 (Nr.WZ-1-440.00 NW FZ) între Guvernul Republicii Federale Germania și Guvernul Republicii Moldova și Acordul de grant și proiect încheiat la 11 martie de către KfW și Republica Moldova (reprezentată de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și ODA) și Acordul separat semnat la 15 mai 2024 între KfW, MDED și ODA;
- (4) **Sancțiuni** - orice sancțiuni economice sau financiare, embargouri comerciale sau măsuri similare impuse, administrate sau puse în aplicare de oricare dintre următoarele (sau de orice agenție a oricăreia dintre următoarele):
 - a) Națiunile Unite, (<https://main.un.org/securitycouncil/en/content/un-sc-consolidated-list>);
 - b) STATELE UNITE ALE AMERICII, (<https://ofac.treasury.gov/sanctions-list-search-tool>);
 - c) Uniune Europeană, (<https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups-si-entitati-supuse-sanctiunilor-financiare-ue?locale=ro>).

- (5) **Solicitant** – întreprindere care solicită finanțare pentru implementarea proiectului(elor) investițional(e) menționate la pct. 4 din Produs de finanțare ”FACEM IMPACT”;;
- (6) **Beneficiar** – IMM-uri care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și ale căror cereri de credit sunt aprobate de EFP și ODA și astfel devin eligibile pentru a beneficia de Produsul de finanțare :FACEM IMPACT;
- (7) **IMM-uri conduse/deținute de femei** – IMM care îndeplinește următoarele criterii: în cazul unei întreprinderi individuale, este fondată și deținută de o femeie; în cazul unei persoane juridice, o femeie care deține cel puțin 25% din acțiuni fie individual, fie cumulativ cu alți membrii de gen feminin și/sau este administrator;
- (8) **Credit renegociat/prelungit** - creditul care se încadrează în definițiile de activ renegociat/prelungit prevăzute în reglementările Băncii Naționale a Moldovei;
- (9) **Alte definiții**, noțiuni și acronime utilizate în acest document au semnificația stabilită în Regulamentul cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 94/2023) și Schimbul de note din 21 februarie 2024 (Nr. WZ-1-440.00 NW) între Guvernul Republicii Federale Germania și Guvernul Republicii Moldova, și Acordul de grant și de proiect încheiat la 11 martie 2024 între KfW și Republica Moldova (reprezentată de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și ODA), și în Acordul separat semnat la 15 mai 2024 între KfW, MDED și ODA.

4. Destinația finanțărilor

- (1) Produsul de finanțare este destinat finanțării proiectelor investiționale ale IMM-urilor în diverse domenii, cu un accent special pe investițiile în activități cu valoare adăugată (ținând cont de prevederile pct. 11 și pct. 13).
- (2) **Activități cu valoare adăugată** sunt activitățile economice care contribuie semnificativ la creșterea valorii produselor/serviciilor prin inovare, tehnologie sau procesare avansată pe piețele globale și promovarea dezvoltării durabile în următoarele domenii:

A. Agricultură, exclusiv prin implementarea tehnologiilor agricole inteligente:

- a) automatizarea serelor (utilizând tehnologii ca sisteme IoT (Internet of Things), stații meteo inteligente, platforme software cu aplicații mobile, inteligență artificială);
- b) utilizarea dronelor pentru: monitorizarea culturilor (imagini multispectrale), cartografiere și analiza terenului, stropirea cu substanțe fitosanitare sau fertilizanți, semănat (seed-dropping), monitorizarea în timp real a câmpurilor pentru prevenirea furturilor sau verificarea activității;
- c) irigare automatizată.

C. Industria prelucrătoare, prin:

- a) achiziționarea de echipament tehnologic, sisteme, mașini, utilaje și instrumente de lucru tehnologic avansate care contribuie la automatizarea/digitalizarea proceselor de producție;
- b) achiziționarea de hardware, de tehnologii informaționale și comunicații și alte dispozitive și echipamente aferente, inclusiv cheltuieli de instalare, configurare, punere în funcțiune, necesare implementării proiectului investițional;

- c) procurarea, dezvoltarea și/sau adaptarea aplicațiilor software/licențelor, configurarea și implementarea bazelor de date, migrarea și integrarea diferitelor structuri de date existente necesare activității de producție.
- (3) În cazul domeniilor menționate la pct. 4 subpct. (1) și (2), pot fi finanțate cheltuielile legate de procurarea și instalarea echipamentelor și/sau renovarea/reabilitarea clădirilor (construcțiilor) utilizate în procesul de producție, ce țin de **eficiența energetică și tranziția energetică**.

5. Tipul instrumentului de finanțare

- (1) Instrument de finanțare: **credit** (numit și **credit investițional**) **în moneda națională** acordat de EFP unui IMM din mijloacele financiare ale FACEM.
- (2) Tip de finanțare: **credit**.
- (3) Un solicitant poate depune cereri pentru credite la mai multe EFP, cu condiția că un IMM nu va beneficia cumulativ de credite mai mari decât valoarea maximă de finanțare stabilită în pct. 14 a prezentului Produs de finanțare, fiind utilizat principiul „primul venit, primul servit”.
- (4) ODA monitorizează valoarea produselor de finanțare în vederea neadmiterii depășirii valorii maxime a finanțărilor pentru un Beneficiar.
- (5) Creditul investițional poate fi obiect al produselor de garantare ODA, precum și celor oferite de instituțiile internaționale, dacă solicitarea de garantare corespunde criteriilor și cerințelor produselor de garantare (inclusiv în cadrul schemei de garantare de portofoliu).

6. Valoarea totală a finanțărilor în cadrul produsului de finanțare (bugetul total).

- (1) Bugetul total inițial este de 200 milioane MDL.
- (2) Bugetul poate fi suplimentat de ODA cu resurse acordate de la bugetul de stat sau cu resurse proprii ale ODA, dacă valoarea plăților din resurse ale Guvernului Germaniei (prin KfW) în valoare de 10 milioane EUR va fi mai mică de 200 milioane MDL ca urmare a diferențelor de schimb valutar.

7. Perioada de acordare a finanțărilor

- (1) Creditele investiționale pentru IMM-uri urmează să fie acordate de EFP din resursele primite de la Guvernul Germaniei (prin KfW) până la 31.03.2027 (200,0 mil. MDL).
- (2) Mijloacele financiare care vor fi rambursate de către IMM-uri din acordările de finanțări inițiale vor fi îndreptate pentru acordarea de noi finanțări.

8. Entități Financiare Partenere (EFP)

- (1) Pentru valorificarea finanțărilor în cadrul Produsului sunt admise băncile din Republica Moldova, care corespund criteriilor de eligibilitate specificate la pct. 23 din prezentul produs.
- (2) Lista EFP-urilor participante se publică pe pagina oficială web ODA, la secțiunea dedicată Produsului de finanțare „FACEM IMPACT”.

CAPITOLUL II. CONDIȚII ȘI CRITERII PENTRU SOLICITANTUL/BENEFICIARUL PRODUSULUI DE FINANȚARE

9. Criterii de eligibilitate generale

Solicitantul produsului de finanțare trebuie să corespundă următoarelor criterii generale de eligibilitate:

- a) este înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice din Republica Moldova și nu se află în proces de insolvență, reorganizare sau lichidare;
- b) este clasificat în condițiile prevăzute de Legea nr. 179/2016 privind întreprinderile mici și mijlocii, cu excepția celor prevăzute la art. 12 alin. (3) din aceasta;
- c) a depus situații financiare anuale la Biroul Național de Statistică pentru cel puțin ultimii doi ani consecutivi de activitate;
- d) nu are beneficiari efectivi înregistrați și/sau rezidenți ai jurisdicțiilor care nu implementează standardele internaționale de transparență stabilite conform actelor normative ale autorității de supraveghere, precum și ale Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor;
- e) nu are datorii restante la bugetul public național la data semnării contractului adițional de către ODA cu EFP;
- f) nu este inclus în listele de sancțiuni;
- g) nu deține o poziție dominantă pe piață, fapt constatat de autoritatea competentă;
- h) la care nu au fost înregistrate cazuri în care controlul de stat a evidențiat repetat aceleași încălcări ale legislației;
- i) nu desfășoară activități stipulate în Lista de excludere prevăzută în Anexă la prezentul Produs;
- j) se angajează să ofere acces la toate site-urile și documentele necesare reprezentanților KfW, Guvernului Germaniei, ODA în scopuri de monitorizare și evaluare;
- k) se angajează să respecte regulile de comunicare și vizibilitate ale proiectului, inclusiv amplasarea unui panou informativ la sediul său.

10. Criterii de eligibilitate specifice

Solicitanții Produsului de finanțare trebuie să îndeplinească următoarele criterii specifice de eligibilitate:

- a) demonstrează EFP capacitatea financiară pentru implementarea proiectului investițional, dispunând de contribuție proprie (dacă este cazul) atât pentru cheltuielile eligibile, cât și pentru cele neeligibile în cadrul Produsului de finanțare „FACEM IMPACT” (dacă este cazul), dar eligibile în cadrul proiectului investițional atât din resurse proprii cât și alte programe de finanțare/ de grant, inclusiv solicitantul urmează să demonstreze capacitatea de implementare a mecanismelor financiare adecvate pentru acoperirea costurilor de exploatare și întreținere aferente investițiilor finanțate, astfel încât să fie asigurată sustenabilitatea financiară a proiectului investițional;
- b) pentru imobilul asociat activităților proiectului investițional, acolo unde este cazul, să dețină, sau să dobândească dreptul de proprietate sau un alt drept real principal (superficie, locațiune și/sau arendă agricolă) asupra imobilului care face obiectul cererii de finanțare/sau să demonstreze că va dobândi un astfel de drept până la data obținerii autorizației de construcție. Drepturile deținute trebuie să permită solicitantului de credit obținerea autorizației de

construcție, fie pentru construcții definitive, fie pentru construcții provizorii, în conformitate cu legislația.

11. Criterii de eligibilitate a proiectului investițional

- (1) Dispune de un Plan de afaceri și/sau proiecții financiare, care să demonstreze fezabilitatea și impactul potențial al proiectului investițional prezentat de Solicitant pentru implementarea proiectului investițional, în care sunt reflectate pe lângă descrierea investiției preconizate, proiecțiile financiare și elemente legate de crearea/menținerea locurilor de muncă. În cazul proiectelor investiționale ce țin de eficiența energetică și tranziția energetică, în Planul de afaceri și/sau proiecțiile financiare se reflectă pe lângă descrierea investiției preconizate, proiecțiile financiare, etc. și elementele ce țin de eficiența energetică (kW generați/economisiți și/sau emisii reduse de carbon (în tone de CO₂)).
- (2) Destinația investițiilor, conform proiectului investițional al solicitantului, nu se încadrează în Lista de excludere (conform Anexei la prezentul Produs), precum și următoarelor activități economice, ținând cont prevederile punctului 4:
 - A. Agricultură, Silvicultură și Pescuit (cu excepția activităților cu valoare adăugată);
 - B. Industria extractivă;
 - C. Industria prelucrătoare (clasele 1101, 1200, 1910, 1920, 2020, 2051, 2365, 2446, 2540, 3040);
 - G. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și motocicletelor (clasele 4617, 4634, 4635, 4639, 4711, 4725, 4726, 4781);
 - K. Activități financiare și asigurări (clasele 6411-6630);
 - L. Tranzacții imobiliare (clasele 6810-6820);
 - O. Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii (clasele 8411-8430);
 - R. Artă, activități de recreere și de agrement (clasa 9200);
 - U. Activități ale organizațiilor și organelor extrateritoriale (clasa 9900).
- (3) La evaluarea proiectului investițional pentru care se solicită finanțarea (creditul), se ia în considerație activitatea în care este îndreptată investiția, care nu neapărat corespunde domeniului de activitate de bază al solicitantului.

12. Cheltuieli eligibile

Produsul de finanțare poate fi utilizat pentru achitarea contravalorii bunurilor și serviciilor complementare care corespund destinației finanțării, inclusiv:

- (1) **Investiții în mijloace fixe** - cheltuielile necesare pentru investiții noi și/sau extinderea/modernizarea celor existente relevante pentru aplicarea Produsului de finanțare:
 - a) Achiziția de mijloace fixe, echipamente și utilaje, calculatoare, etc.
 - b) Construcția și/sau reconstrucția/repararea rețelei de inginerie pentru punerea în funcțiune a echipamentelor și utilajelor în cadrul proiectului investițional;

- c) Achiziția, construcția și/sau reconstrucția/repararea clădirilor/spațiilor, inclusiv clădirilor/spațiilor anexe, cu teren asociat, pentru activități legate de implementarea proiectului investițional;
 - d) Achiziționarea de tehnologii digitale, licențe TIC și software pentru activități legate de implementarea proiectului investițional;
 - e) Cheltuieli legate de achiziționarea și instalarea de echipamente și/sau renovarea/reabilitarea clădirilor (construcțiilor) în scopul modernizării legate de implementarea proiectului investițional.
- (2) ***În cazul investițiilor ce țin de eficiența energetică și tranziția energetică***, cheltuielile eligibile sunt, dar nu se limitează la cele legate de procurarea și/sau instalarea echipamentelor și/sau renovarea/reabilitarea clădirilor (construcțiilor) pentru efectuarea modernizărilor:
- a) pompe de căldură;
 - b) cazane de gaz natural cu condensare de înaltă eficiență;
 - c) echipamente tehnologice aferente producției de bunuri și eficiente din punct de vedere tehnologic;
 - d) unități de cogenerare și tri-generare la scară mică;
 - e) colectoare solare pentru apă caldă (producție de apă caldă menajeră);
 - f) motoare electrice echipate cu convertizor de frecvență;
 - g) unități de tratare a aerului cu recuperare de căldură;
 - h) panourile fotovoltaice/solare, invertoare, structura metalică aferentă stației/parcului fotovoltaic, sisteme de stocare a energiei care pot fi utilizate doar pentru consum propriu, nu și cu scop de vânzare;
 - i) echipamente care produc energie geotermală: colectoarele solare pentru agentul termic și încălzire geotermală;
 - j) tehnologii de control al consumului de energie;
 - k) modernizarea sistemelor de ventilație și aer condiționat;
 - l) alte echipamente care contribuie la reducerea consumului de energie electrică;
 - m) servicii aferente implementării proiectelor investiționale finanțate conform prevederilor din subpunctele a) - m) cum ar fi:
 - i. servicii de consultanță și ingineria necesară pentru planificarea, proiectarea și implementarea proiectelor de eficiență energetică și tranziție energetică;
 - ii. servicii de formare și instruire pentru personalul implicat în implementarea și utilizarea noilor tehnologii și practici energetice, inclusiv instruirea pentru utilizarea eficientă a echipamentelor noi;
 - iii. servicii pentru monitorizarea performanței sistemelor și echipamentelor instalate, evaluarea economiilor de energie realizate și raportarea acestora.
- (3) ***Serviciile complementare proiectului investițional:***
- a) legate de achiziționarea de utilaje și echipamente, inclusiv servicii de logistică, instalare, calibrare, punere în funcțiune și certificare;
 - b) servicii de consultanță și ingineria necesară pentru planificarea, proiectarea și implementarea proiectelor;
 - c) servicii de monitorizare a performanței sistemelor și echipamentelor/utilajelor instalate.

Alte cheltuieli complementare proiectului investițional: procurarea materiei prime și/sau a materialelor necesare procesului de producere/prestare a serviciilor a căror valoare nu va depăși 10% din valoarea creditului investițional.

Costurile serviciilor și cheltuielile aferente capitalului circulant nu ar putea fi decât complementare unei investiții în mijloace fixe. Orice finanțare a capitalului circulant care depășește 10% din creditul pentru investiții va fi finanțată din resursele proprii ale EFP.

(4) Cofinanțarea proiectului investițional

Costurile/cheltuielile pentru procurarea bunurilor și serviciilor pot fi cofinanțate din alte instrumente de suport ale ODA (granturi) prin alocarea de mijloace financiare separate în cote-părți ale acestora și care nu se dublează.

(5) Facilități fiscale

Pentru bunurile și serviciile achitate din mijloacele bănești acordate Beneficiarilor conform prevederilor prezentului Produs de finanțare, sunt aplicate prevederile Hotărârii Guvernului Nr. 246 din 08.04.2010 cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale aferente realizării proiectelor de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte sau a contractelor de stat, în baza informației din rândul 92 din Anexa nr. 2 la aceasta.

13. Cheltuieli neeligibile

- (1) Următoarele cheltuieli sunt considerate a fi neeligibile în cadrul Produsului de finanțare:
 - a) costurile/cheltuielile pentru procurarea bunurilor și serviciilor ori cota-parte a acestora acoperite de alte programe/proiecte de asistență și/sau subvenții de stat, inclusiv contribuția proprie, cu excepția cofinanțării menționate la pct. 12 subpct. 4 din Produs;
 - b) cheltuielile cu privire la impozite și taxe, care nu sunt incluse în valoarea imobilizărilor corporale și/sau necorporale, precum și a contribuțiilor, amenzilor, penalităților și altor plăți obligatorii la bugetul public național;
 - c) recreditarea și finanțarea costurilor de leasing, credit, inclusiv dobânzile și comisioanele aferente;
 - d) achiziționarea de terenuri - valoarea cărora depășește 50% din valoarea creditului investițional;
 - e) costuri de arendă sau locațiune a spațiilor/oficiilor/terenurilor;
 - f) cheltuieli administrative care nu se regăsesc în cheltuielile eligibile pentru finanțare;
 - g) procurarea mijloacelor de transport.
- (2) Creditul, nu poate fi obiect al altor programe de subvenționare/susținere de stat/compensare de dobândă, cu excepția cofinanțării prevăzute la pct. 12 subpct. 4) din Produs.
- (3) Indiferent de sectorul de activitate al IMM-ului solicitant, nu sunt eligibile pentru finanțare în cadrul Produsului, investițiile în energie regenerabilă destinate vânzării în rețea sau la alte persoane fizice și/sau juridice.

- (4) Beneficiarul nu va folosi creditul sau sprijinul obținut în cadrul acestui program (direct sau indirect) pentru a finanța bunuri și servicii care sunt acoperite de sancțiunile UE pentru IMM-uri sau pentru a eluda sancțiunile UE sau pentru a finanța comerțul cu țările sancționate de UE. O informație generală actualizată cu privire la măsurile restrictive aplicabile (sancțiuni) este oferită de Harta sancțiunilor UE.

14. Limitele finanțărilor și valoarea monetară

- (1) Moneda de finanțare: MDL.
- (2) Suma MINIMA: 200.000 MDL (două sute de mii MDL).
- (3) Suma MAXIMĂ: 5.000.000 MDL (cinci milioane MDL).
- (4) Un proiect de investiții poate fi cofinanțat de EFP din resurse proprii sau din resurse împrumutate direct de la alte instituții financiare internaționale.
- (5) Valoarea maximă cumulativă a finanțărilor acordate unui beneficiar nu poate depăși suma maximă a finanțării stabilită în subpt. (3) al prezentului punct.

15. Contribuția proprie

- (1) Contribuția proprie a solicitantului: neaplicabil, dacă corespunde reglementărilor interne ale EFP.
- (2) EFP, în funcție de reglementările interne poate solicita contribuție proprie de la solicitantul finanțării.

16. Termen de finanțare

- (1) Scadența împrumutului: până la 10 ani.
- (2) Este permisă prelungirea și/sau renegocierea creditului, în conformitate cu reglementările interne ale EFP, care va rambursa la ODA plățile scadente dar care nu va depăși termenul limită de 10 ani din data debursării inițiale de către ODA către beneficiar. Aceasta va implica semnarea unui acord adițional la contractul adițional.

17. Condițiile de debursare

- (1) Condițiile de debursare a resurselor financiare către beneficiar sunt determinate de reglementările interne ale EFP cu respectarea criteriilor de eligibilitate și condițiilor Produsului de finanțare.
- (2) Se permite debursarea finanțărilor în tranșe, conform reglementărilor interne ale EFP și a contractului de finanțare semnat cu beneficiarul.
- (3) EFP-urile vor debursa tranșele creditului către IMM-ul beneficiar în termen de maxim 6 luni de la data aprobării oficiale de către ODA.

18. Perioada de grație și condițiile de rambursare a finanțării

- (1) Pentru suma principală a finanțării, perioada de grație se stabilește conform reglementărilor interne ale EFP, dar nu poate depăși 24 luni de la data contractului de finanțare.
- (2) Pentru suma dobânzilor aferente finanțării, nu se admite perioadă de grație.

19. Rata dobânzii

- (1) Tip dobândă: Fixă
- (2) Rata inițială a dobânzii stabilită de ODA pentru IMM-urile beneficiare:
 - a) **5,5% anual pentru activități cu valoare adăugată** (conform pct. 4 din Produs);
 - b) **6,0% anual pentru altele.**
- (3) Modificarea ratei dobânzii se face prin modificarea corespunzătoare a prevederilor Produsului de finanțare, adoptată în funcție de evoluția piețelor financiare și a obiectivelor Guvernului, dar care pentru finanțările contractate de Beneficiari până la modificarea acesteia, indiferent de evoluția piețelor, nu se modifică. EFP este informată cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de data intrării acesteia în vigoare.

20. Comisioane și plăți aferente finanțării

Pentru finanțarea proiectelor investiționale din mijloacele FACEM, beneficiarul achită la IFP plăți și comisioane după cum urmează:

- a) comisionului unic de acordare a creditului – cel mult 0,5% din suma finanțării, achitat forfetar la încheierea contractului de finanțare;
- b) comision sau taxă pentru renegocierea și/sau prelungirea creditului – conform tarifelor/reglementărilor IFP;
- c) alte forme de comisioane și plăți aferente finanțării nu se permit.

21. Dobânda de întârziere, penalități sau alte plăți de întârziere

Pentru plățile restante, încălcări ale obligațiilor contractuale, dobânda de întârziere și penalitățile sunt calculate și încasate de EFP de la beneficiarul finanțării, conform legislației în vigoare și reglementărilor interne ale EFP.

22. Formele de asigurare a rambursării finanțărilor

Garantarea rambursării finanțării de către beneficiar se efectuează în conformitate cu politica EFP, inclusiv cu garanții financiare emise de ODA, în modul stabilit, dacă solicitările de garantare întrunesc criteriile și condițiile produsului de garantare.

CAPITOLUL III. CONDIȚII ȘI CRITERII PENTRU EFP

23. Criterii de eligibilitate generale pentru bancă:

- a) deține licență valabilă pentru activitatea de acordare de credite;

- b) banca nu este supusă procedurii de rezoluție sau de lichidare;
- c) nu este supusă de autoritatea de supraveghere unor măsuri de supraveghere care se referă la interzicerea acordării creditelor;
- d) ponderea creditelor IMM-urilor în portofoliul total de credite al EFP este de cel puțin 20%;
- e) ponderea creditelor IMM-urilor în portofoliul de credite al EFP acordate persoanelor juridice rezidente, inclusiv persoanelor fizice care desfășoară activitate de antreprenariat, este de cel puțin 30%;
- f) rata creditelor neperformante (substandard, dubios și compromis) a portofoliului de credite acordate IMM-urilor nu depășește 15%;
- g) banca se conformează normelor stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere și autorității competente de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului;
- h) nu este afiliată direct sau indirect cu entități sau jurisdicții supuse sancțiunilor internaționale impuse de UE, ONU sau alte autorități relevante. Aceasta include proprietatea, controlul sau relațiile financiare semnificative;
- i) se angajează să îndeplinească cerințele de conformitate prin verificarea IMM-urilor și activităților sale/bunurilor finanțate cu listele de sancțiuni;
- j) își dezvăluie structura de deținerilor de capital, entitățile afiliate și orice conflicte de interese reale sau potențiale;
- k) dispune de sisteme, politici și proceduri adecvate de management al riscului și control intern;
- l) se angajează să ofere împrumuturi investiționale IMM-urilor în conformitate cu obiectivele proiectului, și anume furnizarea unei estimări;
- m) se conformează normelor stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere referitoare la indicatorii economico-financiar ai băncilor, selectați de ODA, privind capitalul, activele, lichiditatea și profitabilitatea, precum și limitelor de finanțare stabilite de ODA la nivel de bancă;
- n) nu are restanțe la bugetul public național;
- o) îndeplinește cerințele ESMS ale proiectului sau, în caz contrar, se angajează contractual să le respecte într-o perioadă de timp definită;
- p) a fost supusă procedurilor de Due Diligence care nu au fost contestate de KfW în urma proceselor de verificare a conformității.

24. Criterii de evaluare și limite de risc

Criteriile de evaluare, procedura de evaluare a băncilor, precum și limitele maxime se determină în conformitate cu Manualul operațional al FACEM și alte reglementări interne ale ODA.

25. Termen de finanțare

Finanțarea proiectelor investiționale ale IMM-ilor se va executa în limita bugetului disponibil conform condițiilor stabilite în Contractele de credit încheiate cu beneficiarii. În funcție de politicile publice aprobate, poate fi stabilit un termen de valorificare minim, fapt despre care EFP este informat cu 3 luni anterior survenirii acestui termen.

26. Limitele finanțărilor și valoarea monetară

Limitele maxime ale resurselor FACEM care ar putea fi acordate EFP pentru solicitanții Produsului de finanțare vor fi determinate de către ODA. În același timp resursele pot fi acordate în limita disponibilității acestora. Resursele alocate de ODA la EFP pentru Produsul de finanțare sunt acordate în monedă națională, conform contractelor de finanțare (de credit) încheiate de EFP cu beneficiarul finanțării.

27. Costurile pentru resursele atrase de la IP ODA

- (1) Pentru finanțarea beneficiarilor, EFP este remunerată cu o marjă a dobânzii, în mărime de până la **3% anual**, care este încasată de EFP de la beneficiarii produsului de finanțare.
- (2) Costurile pentru resursele valorificate de EFP spre achitare la conturile ODA, sunt după cum urmează:

	Activități cu valoare adăugată	Alte activități
Comision FACEM: Taxa de administrare (conform Hotărârii Guvernului nr. 94/2023)	1,0%	1,0%
Comision de capitalizare FACEM	1,5%	2,0%

- (3) Comisionul de capitalizare FACEM acumulat va fi utilizat pentru compensarea dobânzilor achitate de beneficiari, în cazul îndeplinirii obiectivelor privind crearea locurilor de muncă (compensare de 0,75% pentru crearea unui nou loc de muncă; compensarea de 1,5% pentru crearea a cel puțin două locuri noi de muncă). Orice sumă rămasă va fi utilizată pentru suplimentarea bugetului Produsului.

28. Comisioane și plăți aferente finanțării

- (1) ODA nu percepe alte plăți pentru utilizarea resurselor financiare valorificate de EFP, decât cele prevăzute la pct. 27.
- (2) ODA poate percepe penalități de la EFP, pentru admiterea arieratelor la plata obligațiilor sale față de ODA, în baza prevederilor contractului de colaborare, dar nu mai mult de 3% anual, calculate la suma neachitată la scadență.

29. Condiții de debursare către EFP

- (1) Acordarea mijloacelor bănești se execută pentru fiecare beneficiar al produsului de finanțare, în baza solicitării de finanțare depusă de EFP la ODA în format electronic. EFP-urile vor transmite ODA în mod regulat o previziune (prognoză) a plăților pe 6 luni pentru a asigura tragerea unui fond suficient de către ODA de la KfW.
- (2) ODA se asigură și monitorizează că cel puțin 20% din valoarea finanțărilor sunt acordate IMM-urilor administrate/deținute de femei și că valoarea medie a finanțării nu depășește 1.500.000 MDL. După acordarea la EFP-ri a 50% din valoarea totală a finanțărilor (bugetul total) prevăzută la pct. 6 din Produs, ODA va accepta noi acordări ale mijloacelor financiare la EFP-uri, astfel încât valoarea acestora să asigure respectarea indicatorilor menționați în prezentul subpunct.
- (3) ODA monitorizează rata creditelor neperformante a fiecărui EFP pentru a se asigura că aceasta nu depășește 10%. În caz de depășire a acestui indicator, ODA poate decide realocarea mijloacelor financiare către alte EFP conform Metodologiei de calculare a valorii limitelor expunerii maxime a Fondului pentru antreprenariat și creștere economică a Moldovei pentru Produsul de finanțare "FACEM IMPACT".
- (4) Cererea de finanțare este însoțită de următoarele date/documente:
 - a) IDNO al solicitantului finanțării;

- b) planul de afaceri și/sau proiecții financiare care să demonstreze fezabilitatea și impactul potențial al proiectului investițional prezentat de Solicitant pentru implementarea proiectului investițional, în care sunt reflectate pe lângă descrierea investiției preconizate, proiecțiile financiare, etc. și elemente legate de crearea/menținerea locurilor de muncă;
- c) copia documentului privind decizia de aprobare a finanțării de EFP;
- d) copia contractului de credit privind finanțarea Beneficiarului (proiect sau contract);
- e) date privind solicitantul finanțării, indicate în formularul cererii de finanțare;
- f) date despre numărul, vârsta și sexul salariaților solicitantului finanțării;
- g) declarații pe propria răspundere a solicitanților finanțării, privind eligibilitatea conform criteriilor și condițiilor Produsului de finanțare, inclusiv de conformare la cerințele privind lipsa sancțiunilor, ajutorului de stat, acceptarea furnizării datelor relevante despre companie, care se utilizează la evaluarea efectului suportului acordat de stat, angajamentul pentru monitorizarea și respectarea cerințelor de mediu și sociale.

Notă: Formularul-tip al declarației se aprobă prin ordinul Directorului ODA sau prin Manualul operațional și este disponibil pentru descărcare de către IFP și solicitanți pe pagina web www.oda.md.

- (5) În cazul în care EFP acordă mijloacele financiare către beneficiar în tranșe, EFP poate solicita ODA să acorde către aceasta mijloacele financiare conform graficului solicitat în cererea de finanțare.
- (6) IFP evaluează cererea de finanțare a solicitantului în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data prezentării tuturor documentelor și a informațiilor necesare pentru evaluarea cererii, conform condițiilor stabilite de ODA și propriilor reguli de evaluare.

30. Rambursarea finanțării

- (1) EFP acumulează de la Beneficiari sumele principale și comisioanele stabilite în pct. 27, subpct (2), pe care le transferă la contul ODA.
- (2) Rambursarea de către EFP a finanțării obținute de la ODA se efectuează lunar, în decurs de 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de gestiune în care au fost acumulate sumele principale și comisioanele.
- (3) Suma principală a creditului rambursată va fi compusă din totalitatea sumelor principale scadente spre plată, conform contractelor adiționale semnate de către EFP cu ODA.
- (4) În cazul în care în anumite perioade nu vor exista obligații de rambursare a sumei principale a finanțării de către solicitanți (în virtutea perioadelor de grație), EFP de asemenea nu va avea obligația de achitare a sumei principale.
- (5) Indiferent de faptul dacă EFP a acumulat sau nu de la beneficiarii finanțării sumele scadente conform contractelor de credit încheiate, sumele scadente conform contractelor adiționale încheiate se vor achita în termenul stabilit în graficul de rambursare anexat la Contractul adițional semnat între ODA și EFP.
- (6) EFP își asumă toate riscurile de credit și de conformitate în raport cu Beneficiarii finanțării.

31. Metoda și frecvența rambursării dobânzii pentru resursele atrase de EFP

- (1) Achitarea de către EFP a costurilor finanțării, cu excepția marjei EFP, , se execută lunar, în termen de până la 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de gestiune.
- (2) Baza de calcul a dobânzii (costurile ODA): 360 de zile.
- (3) Perioada de calcul a dobânzii: din data înregistrării mijloacelor bănești în contul EFP până la data anterioară transferării mijloacelor bănești în contul ODA.

32. Formele de asigurare a rambursării finanțărilor de către IFP

Drept garanție de rambursare a împrumutului de către EFP servesc mijloacele bănești aflate în conturile bancare și drepturile de creanță ce decurg din raporturile cu debitorii proprii.

33. Dobânda de întârziere

Rata dobânzii de întârziere va fi determinată în conformitate cu art. 942 din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002.

CAPITOLUL IV. GRANT

Forma de acordare a grantului este descrisă la capitolul V din prezentul Produs.

CAPITOLUL V. ASISTENȚĂ TEHNICĂ ȘI COMPENSAREA DE DOBÂNDĂ

34. Asistență tehnică pentru EFP

EFP-urile pot beneficia de diverse servicii de asistență tehnică, în funcție de constatările și necesitățile stabilite în baza evaluării necesităților pentru implementarea și punerea în aplicare a politicilor de mediu, sociale și guvernare, inclusiv training-uri pentru consolidarea capacității tehnice, etc.

35. Compensarea de dobândă pentru beneficiar

- (1) Pentru beneficiarii care au creat locuri de muncă noi, ODA compensează Beneficiarilor costurile creditului, dacă sunt îndeplinite Criterii de performanță la angajare, după cum urmează:

Criterii de performanță la angajare	Mărimea dobânzii compensate
1 loc de muncă creat	0,75%
Minim 2 locuri de muncă create	1,50%

- (2) Metodologia de evaluare a realizării obiectivelor privind crearea locurilor de muncă de către beneficiarii Produsului de finanțare "FACEM IMPACT" și procedura de acordare a compensațiilor va fi adusă la cunoștință publicului larg, EFP și beneficiarilor prin plasarea acestora pe pagina web oficială www.oda.md, precum și prin informarea directă de ODA a EFP.

CAPITOLUL VI. DISPOZIȚII PRIVIND MANAGEMENTUL DE MEDIU ȘI SOCIAL

- (1) Produsul de finanțare aplică Cadrul Social și de Mediu (ESF) al Băncii Mondiale, Ghidul de durabilitate al KfW, Standardele de performanță (PS) ale Corporației Financiare Internaționale (IFC), Orientările EHS generale ale Băncii Mondiale și specifice sectorului, Convențiile fundamentale ale muncii ILO, inclusiv standardele de mediu și sociale relevante și în conformitate cu legile și reglementările naționale relevante.
- (2) Scopul acestor sisteme este de a stabili resursele, responsabilitățile și procesul pentru a se asigura că proiectele finanțate de KfW și sprijinul oferit de ODA sunt sănătoase din punct de vedere ecologic și social și nu sunt susceptibile de a cauza riscuri semnificative de mediu, sociale, de sănătate sau de siguranță.

36. Aranjamente de implementare

- (1) În scopul implementării cerințelor de management de mediu și social ale Produsului, ODA este responsabilă de monitorizarea gestionării riscurilor de mediu și sociale (E&S) de către IMM-urile beneficiare.
- (2) Pentru a fi considerat eligibil pentru admiterea beneficierii de produs, EFP urmează să confirme deținerea următoarelor aspecte minime de mediu și sociale, după cum urmează:
 - a) Lista de excludere:
 - i. EFP trebuie deja să dețină o listă de excludere;
 - ii. Această listă trebuie să fie aliniată sau revizuită în conformitate cu lista de excludere conform Anexei.
 - b) Politica de mediu și socială: EFP trebuie deja să dețină politica de mediu și socială adoptată oficial, care conține procedurile de screening, clasificare și monitorizare.
 - c) Cerința de Due Diligence: un Due Diligence va fi efectuat pentru a evalua adecvarea și funcționalitatea sistemului de mediu și social existent.
 - d) Angajamentul de a respecta standardele Proiectului: compania de consultanță care va acorda asistența tehnică conform pct. 34 din produs și ODA vor sprijini EFP în scopul conformării tuturor cerințelor sociale și de mediu.
- (3) În baza constatărilor din evaluările de Due Diligence efectuate:
 - 1) În cazul EFP care dispune de un sistem social și de mediu implementat, ODA se asigură că EFP :
 - a) implementează procedurile de screening, clasificare și monitorizare;
 - b) sistemul social și de mediu este aliniat cu cadrul de clasificare a riscurilor și lista de excludere a produsului;
 - c) există politici de continuitate privind resursele umane și pregătire pentru situații de urgență;
 - d) este desemnată o persoană responsabilă de contact pe aspectele sociale și de mediu;
 - e) au fost partajate documentele aferente sistemului social și mediu pentru IMM-uri înainte de acordarea creditului.
 - 2) În cazul EFP care nu are un sistem social și de mediu implementat, ODA acordă asistență EFP în dezvoltarea componentelor sistemului social și de mediu ale produsului, și anume la:

- a) elaborarea și adoptarea unei Politici sociale și de mediu pentru Produsul de finanțare și a Listei de excludere;
 - b) stabilirea procedurilor de screening, clasificare și monitorizare a proiectelor investiționale finanțate;
 - c) instruirea personalului, în special a celor responsabili de implementarea politicii sociale și de mediu;
 - d) efectuarea vizitelor la fața locului, evaluări de risc și pregătirea Planurilor de acțiuni Socială și de Mediu, dacă va fi necesar.
- (4) Documentația și aranjamentele necesare pentru dezvoltarea și operaționalizarea sistemului social și de mediu care îndeplinește cerințele produsului trebuie să fie finalizate în termen de 90 de zile de la semnarea Contractului de colaborare dintre EFP cu ODA.
- (5) Activitățile care urmează a fi întreprinse de către EFP în contextul implementării cerințelor sociale și de mediu ale Produsului sunt următoarele:
- 1) **Verificarea cererilor de credit.** Toate creditele solicitanților sunt analizate în funcție de:
 - a) Lista de excludere;
 - b) În cazul în care se observă vreo activitate/bun în lista de excludere, cererea de credit va fi respinsă.
 - 2) **Clasificarea riscurilor.** Folosind o matrice de risc dezvoltată, EFP-urile clasifică fiecare IMM/proiect de investiții în:
 - a) Categoria C - Risc scăzut: Impact minor, care sunt deja conforme cu legislația
 - b) Categoria B - Risc mediu: Impact gestionabile care pot necesita atenuare
 - c) Categoria A – Risc ridicat: Impact semnificativ sau complex – nu sunt eligibile în cadrul produsului.
- (6) Acțiunile necesare a fi întreprinse pentru IMM-urile sau proiectele investiționale, în funcție de categoria riscurilor atribuite sunt după cum urmează:
- 1) la Categoria C (risc scăzut) pentru IMM-urile sau proiectele investiționale:
 - a) Se completează un chestionar de conformitate.
 - b) Nu este necesară monitorizarea.
 - c) Pot avea loc unele vizite de monitorizare.
 - d) Nu este nevoie de alte acțiuni aferente sistemului social și de mediu.
 - 2) la Categoria B (risc mediu) pentru IMM-urile sau proiectele investiționale:
 - a) O vizită la fața locului este efectuată înaintea acordării creditului.
 - b) Chestionarul și permisele sunt revizuite.
 - c) Dacă se constată neconformitate, se creează un Plan de acțiune socială și de mediu.
 - d) Acțiunile sunt monitorizate în timpul implementării.
- (7) La semnarea Contractului de credit cu Beneficiarul, EFP va partaja toate documentele sociale și de mediu ale IMM-urilor solicitante, inclusiv lista de excludere, chestionarele completate și clasificarea riscurilor, Planul de acțiune socială și de mediu aprobat de ODA;

- (8) Angajamentele sociale și de mediu sunt incluse în Contractul de credit și se referă la:
- Activitățile/bunurile care nu sunt incluse în lista de excludere.
 - Respectarea cerințelor legale și a Planului de acțiuni sociale și de mediu.
 - Raportarea modificărilor/incidentelor sociale și de mediu de către IMM-uri.
- (9) Contractul de credit încheiat între EFP și Beneficiar trebuie să conțină prevederi conform cărora, IMM-ul trebuie să fie de acord cu:
- Implementarea acțiunilor din Planul de acțiuni privind aspectele sociale și de mediu.
 - Oferirea actualizărilor (rapoartelor) periodice.
 - Permisuni pentru activități de monitorizare.
- (10) EFP are următoarele responsabilități de monitorizare privind aspectele sociale și de mediu:
- Supraveghere continuă: monitorizarea implementării Planului de acțiuni privind aspectele sociale și de mediu de către IMM-uri, precum și respectarea legislației aplicabile.
 - Verificarea de către EFP (cu sau fără participarea ODA): Sunt efectuate vizite la fața locului sau analize din oficiu, în funcție de categoria de risc social și de mediu a IMM-urilor și de progresul conformității.
- (11) ODA/FACEM are următoarele responsabilități privind aspectele sociale și de mediu:
- Acordarea asistenței pentru EFP, la executarea etapei de monitorizare.
 - Asigurarea că EFP-urile mențin și îmbunătățesc performanța sistemului social și de mediu.
- (12) Pentru a se asigura că EFP-urile mențin și îmbunătățesc performanța sistemului social și de mediu, ODA/FACEM va acorda asistență tehnică la EFP în formă de:
- Instruire pentru personalul EFP.
 - Asistență practică pentru cazurile dificile, inclusiv de la etapa de depunere a cererilor de finanțare de către IMM-uri și până la rambursarea integrală a finanțărilor.
 - Șabloane și instrumente pentru standardizarea implementării.
- (13) Alte obligații ale EFP-urilor și ale IMM-urilor beneficiare a produsului de finanțare, privind aspectele sociale și de mediu, sunt după cum urmează:

	Obligații
EFP	- Desemnarea și menținerea unei persoane responsabile implementării prevederilor politicii sociale și de mediu. - Dezvoltarea și implementarea unui sistem social și de mediu aliniat cu cerințele Produsului. - Prezentarea Politicii sociale și de mediu pentru revizuire și aprobare către ODA. - Verificarea creditelor în funcție de Lista de excludere și legislația aplicabilă. - Verificarea conformității IMM-urilor prin documente sau vizite la fața locului. - Solicitarea actelor permissive privind aspectele sociale și de mediu necesare, anterior aprobării creditelor. - Monitorizarea și raportarea conformității IMM-urilor prevederilor Produsului de finanțare privind aspectele sociale și de mediu. - Prezentarea rapoartelor periodice către ODA, inclusiv privind incidentele grave.

	i) Deținerea unui mecanism de gestionare a plângerilor și a unui mecanism de comunicare externă. j) Deținerea procedurilor de pregătire/continuitate pentru situații excepționale. k) Implementarea prevederilor Politicilor de resurse umane și responsabilitate socială.
IMM	a) Respectarea cerințelor sociale și de mediu. b) Raportarea incidentelor/accidentelor la locul de muncă, cauze, acțiuni corective și compensații. c) Cooperarea cu reprezentanții EFP în timpul monitorizării la fața locului. d) Menținerea valabilității actelor permissive și a licențelor necesare. e) Asigurarea conformității legale pe parcursul beneficiarii de Produsul de finanțare. f) Respectarea standardelor de muncă și de mediu, inclusiv: - Nediscriminare și practici corecte de muncă - Mediu de lucru sigur și sănătos - Evitarea muncii copiilor - Eficiența utilizării resurselor și prevenirea poluării - Minimizarea riscurilor pentru sănătatea și securitatea comunității - Implicarea semnificativă a părților interesate pentru minimizarea impactului social și de mediu.

37. Dispoziții finale

1) Acest „Produs de finanțare FACEM” este elaborat în conformitate cu:

a) HG nr. 94/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea Fondului pentru Antreprenoriat și Creștere Economică al Republicii Moldova;

b) Politica de produs a ODA, dispozițiile cărora prevalează față de dispozițiile prezentului Produs de finanțare;

c) Schimb de note din data de 21 februarie 2024 (Nr.WZ-1-440.00 NW FZ) între Guvernul Republicii Federale Germania și Guvernul Republicii Moldova, Beneficiar, și Acordul de Grant și de Proiect încheiat la 11 martie 2024 între KfW, Republica Moldova (reprezentată de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitale) și Acordul separat semnat la 15 mai 2024 între KfW, MDED și ODA.

2) În cazul unei discrepante între prevederile Produsului sau ale Manualului Operațional corespunzător și Acordurile menționate la pct. 1) subpct. c) din prezentul punct, se vor aplica prevederile Acordurilor încheiate cu KfW.

ANEXĂ la Produsul de finanțare ”FACEM IMPACT”

LISTA DE EXCLUDERI

Lista de excluderi a Produsului de finanțare ”FACEM IMPACT” combină listele de excluderi ale KfW, IFC și ține cont de prevederile Legii privind evaluarea impactului asupra mediului nr. 86/2014.

Următoarele proiecte, activități sau utilizări ale fondurilor nu vor fi finanțate prin acest produs, fiind excluse din motive de mediu, sociale, etice și/sau legale. Pentru proiectele supuse Anexei 2 a Legii 86/2014 și dacă Autoritatea emite o decizie „Se impune evaluarea impactului asupra mediului (EIA)”, acestea vor fi, de asemenea, excluse.

A. Activități Dăunătoare Mediului

- 1) Producția sau comerțul cu orice produs sau activitate considerate ilegale conform legislației țării gazdă sau acordurilor internaționale.
- 2) Producția sau comerțul cu materiale radioactive, inclusiv reactoare nucleare și componentele acestora.
- 3) Prospekțiuni, explorări și exploatări miniere de cărbune, petrol, gaz natural; mijloace terestre de transport și infrastructură aferentă folosite esențial pentru cărbune, centrale electrice, stații de încălzire și instalații de cogenerare alimentate în principal cu cărbune, precum și liniile secundare asociate; infrastructura de transport și depozitare pentru petrol brut, terminale petroliere și porturi petroliere, precum și rafinării; construcția de noi rețele și conducte pentru gaz natural, nave pentru instalarea conductelor de gaz natural, terminale de lichefiere LNG, precum și facilități de producție pentru hidrogen gri.
- 4) Comerțul cu fauna sălbatică sau produse provenite din aceasta, reglementate de CITES.
- 5) Producția sau comerțul cu substanțe care distrug stratul de ozon.
- 6) Operațiuni comerciale de exploatare forestieră sau achiziții de echipamente pentru exploatare în păduri tropicale umede primare.
- 7) Activități care implică conversia sau degradarea habitatelor critice sau ecosistemelor naturale.
- 8) Producția sau comerțul cu medicamente supuse interdicțiilor sau eliminărilor progresive internaționale.
- 9) Producția sau comerțul cu pesticide/herbicide supuse interdicțiilor sau eliminărilor progresive internaționale.

B. Produse Dăunătoare sau Controversate

- 10) Producția sau comerțul cu arme și muniții.
- 11) Producția sau comerțul cu tutun și produse din tutun.
- 12) Producția sau comerțul cu băuturi alcoolice (cu excepția berii și vinului).
- 13) Producția sau comerțul cu azbest sau produse care conțin azbest.
- 14) Pornografie și/sau activități legate de prostituție.

C. Activități Periculoase sau Nesigure

- 15) Activități ce implică muncă forțată sau exploatarea muncii copiilor.
- 16) Activități cu riscuri semnificative pentru sănătate și securitate, care nu sunt gestionate corespunzător.
- 17) Activități ce duc la relocări involuntare semnificative.
- 18) Activități ce implică construcția de baraje de mari dimensiuni care nu respectă recomandările Comisiei Mondiale pentru Baraje.

D. Sector Financiar și Activități Speculative

- 19) Investiții în instrumente financiare speculative fără legătură cu activități productive.
- 20) Finanțarea schemelor piramidale, jocurilor de noroc, cazinourilor etc.
- 21) Închirierea de terenuri sau finanțarea pentru speculații (nu pentru utilizare productivă).